

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2019,

kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Změna zákona o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 319/2006 Sb., zákona č. 172/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 302/2008 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 489/2009 Sb., zákona č. 120/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 47/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 196/2014 Sb., zákona č. 262/2014 Sb., zákona č. 360/2014 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 33/2017 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 40/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb. a zákona č. 371/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 84 odst. 2 písm. b) se číslo „2 000“ nahrazuje číslem „1 000“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu

Návrh mění limit nejnižší hodnoty zboží, včetně daně z přidané hodnoty, kterou musí fyzická osoba ze zemí, které jsou mimo Evropskou unii, zaplatit u jednoho prodejce v jednom kalendářním dni, aby jí při prokazatelném vývozu zboží vznikl nárok na vrácení daně z přidané hodnoty zaplacené v ceně zboží v České republice (tzv. VAT refund, program TAX Free). Česká republika je do tohoto programu zapojena od 1. 4. 2000 a upravuje ji § 84 zákona o dani z přidané hodnoty.

Současný limit 2000 Kč platí od roku 2004, kdy odpovídal 60,9 EUR, zatímco dnes odpovídá 78 EUR. Limit se tak z pohledu zahraničního turisty za posledních 15 let dokonce zvýšil a nákupy v ČR znevýhodnil.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Navrhovaná změna reaguje na dlouhodobou výzvu ze strany odborné veřejnosti, podnikatelů v turistickém ruchu, obchodníků, představitelů regionálních organizací a dalších, kteří upozorňují, že Česká republika má již 15 let stále stejný limit tzv. vratky DPH, který ji znevýhodňuje v nákupech zahraničních turistů. ČR je ve výrazně slabším postavení v konkurenci okolních států, především Německa, které má limit nulový. Ztrácí i v mezinárodním srovnání, jelikož i významné turistické destinace postupně limit snižují. Naposled tak učinilo v roce 2018 Španělsko, které jej dokonce úplně zrušilo. Zvolená hodnota 1000 Kč je kompromisní variantou, která bere v potaz jak potřeby obchodníků, výrobců a konkurenci v zahraničí, tak i argumenty Ministerstva financí a Celní správy ČR.

Do České republiky proudí sice stále více turistů, jejich útraty se ale naopak snižují. Jelikož větší množství nákupů dělají turisté zpravidla pouze v jedné zemi, ČR tak zbytečně přichází o podporu místní ekonomiky (například ruští, čínští a další mimoevropští turisté, kteří navštěvují Karlovy Vary či Teplice, se pravidelně účastní zájezdů do Mnichova či Drážďan, které jim slouží i jako nákupní destinace). Pakliže budou tyto peníze utraceny namísto v zahraničí v České republice, pomohou tak v regionálnímu rozvoji zvláště v krajích Karlovarském, Plzeňském, Ústeckém a Libereckém, ale také Jihomoravském, tedy krajích, které buď mohou být populárnějšími destinacemi nebo na jejich území sídlí výrobci tradičního zboží.

Změna taktéž podpoří přímo místní řemeslníky, malé a střední podniky a další obchodníky v České republice, kteří často vyrábějí a prodávají zboží a výrobky, jejichž hodnota i v součtu více kusů nepřesáhne částku 2 000 Kč, a proto nejsou pro zahraniční turisty tak atraktivní. Jedná se především o bižuterii, hračky, přírodní kosmetiku nebo sklo.

Kromě přínosu pro domácí výrobce ve zvýšení obratu bude navrhovaná změna motivovat obchodníky, kteří prodávají zboží turistům, k výdeji účtenek a tedy lepší evidenci tržeb, a tak pomůže v boji se šedou ekonomikou.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

4. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami

Článek 147 Směrnice Rady 2006/112/ES dává členským státům pravomoc stanovit si spodní výši limitu pro osvobození od daně při vývozu. Návrh je proto plně slučitelný s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a s obecnými právními zásadami.

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh je v souladu s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy a s ústavním pořádkem ČR.

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí a dopady na bezpečnost nebo obranu státu

Dopad na státní rozpočet by měl být dlouhodobě neutrální. Dopadová studie zpracovaná ekonomy Hospodářské komory v roce 2016 předpokládá, že objem vrácené DPH turistům se zvýší přibližně o 52 milionů Kč, které mohou tak být výpadkem státního rozpočtu. Zároveň však zvýšené tržby obchodníků a útraty turistů přinesou rozpočtu další příjmy. Celkový objem v současné době vrácené DPH se pohybuje lehce nad jednou miliardou Kč (např. v roce 2018 to bylo 1,19 miliardy Kč), kdy však zahrnuje nákupy v hodnotě 2001 Kč až nižší miliony Kč. Nové transakce zahrnuté do nového limitu se budou pohybovat mezi 1001 až 2000 Kč včetně DPH na nákup, a tedy vrácené DPH z každého nákupu bude odpovídat 173,5 až 347 Kč. Zahraniční zkušenosti (např. z Belgie) ukazují, že se nárůst celkového objemu vratky pohybuje při obdobném snížení v řádu 5-7 %.

Návrh nebude znamenat nutnost personálního posílení Celní správy ani zavádění jiných než již připravovaných organizačních a technických opatření ze strany Celní správy – je kompatibilní

s připravovaným konceptem daňového a celního kiosku, který se spouští v pilotní fázi již k prvnímu červenci 2019.

Návrh nemá dopady na ostatní veřejné rozpočty.

Návrh zákona nemá žádné negativní sociální dopady a ani dopady ve vztahu k zákazu diskriminace. Nemá dopady na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Návrh nemá přímé dopady na životní prostředí a na bezpečnost nebo obranu státu.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh žádným způsobem nedopadá na ochranu soukromí a osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Předložený návrh novely zákona nezvyšuje korupční rizika.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Čl. I

Novelizovaný článek upravuje hodnotu tzv. vratky DPH ze současných 2.000 Kč na 1.000 Kč.

Čl. II

Účinnost zákona je vzhledem k délce projednávání zákonů v legislativním procesu navržena s ohledem na jeho délku a zároveň s přihlédnutím k provozu elektronického systému digitální validace „vratkových“ formulářů tak, aby byl již v době vstupu novely v účinnost plně funkční.

V Praze 27. listopadu 2019

Jakub Janda, v.r.

Adam Kalous, v.r.

Václav Votava, v.r.

Vojtěch Munzar, v.r.

Zbyněk Stanjura, v.r.

Pavel Žáček, v.r.

Karel Krejza, v.r.

Jan Zahradník, v.r.

Martin Baxa, v.r.

Ilona Mauritzová, v.r.

Jan Bauer, v.r.

Stanislav Blaha, v.r.

Petr Beitzl, v.r.

Jan Skopeček, v.r.

Jaroslav Martinů, v.r.

Ivan Adamec, v.r.

Petr Bendl, v.r.

Jiří Ventruba, v.r.

Bohuslav Svoboda, v.r.

Miroslava Němcová, v.r.

Martin Kupka, v.r.

Miroslav Kalousek, v.r.

Vlastimil Válek, v.r.

Helena Langšádlová, v.r.

Dominik Feri, v.r.

František Vácha, v.r.

Karel Schwarzenberg, v.r.

Markéta Pekarová Adamová, v.r.